

A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSAITÓL MÉG A NÖVÉNYEK IS STRESSZELNEK

SZENT ISTVÁN EGYETEM BEMUTATÓJA-KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

KÉSZÍTETTE: KEMÉNY MÁRK

Éghajlat változás néhány tünete:

Globális átlaghőmérséklet emelkedése.

Hőhullámok intenzitása, gyakorisága , hossza növekszik.

Csapadék szélsőségesebb térbeli és időbeli eloszlása.

Az aszályra hajlamos területeken az aszályhajlam tovább nő-különösen igaz a Kárpát-medence térségére.

A krioszféra olvad

A tengerek és óceánok szintje emelkedik.

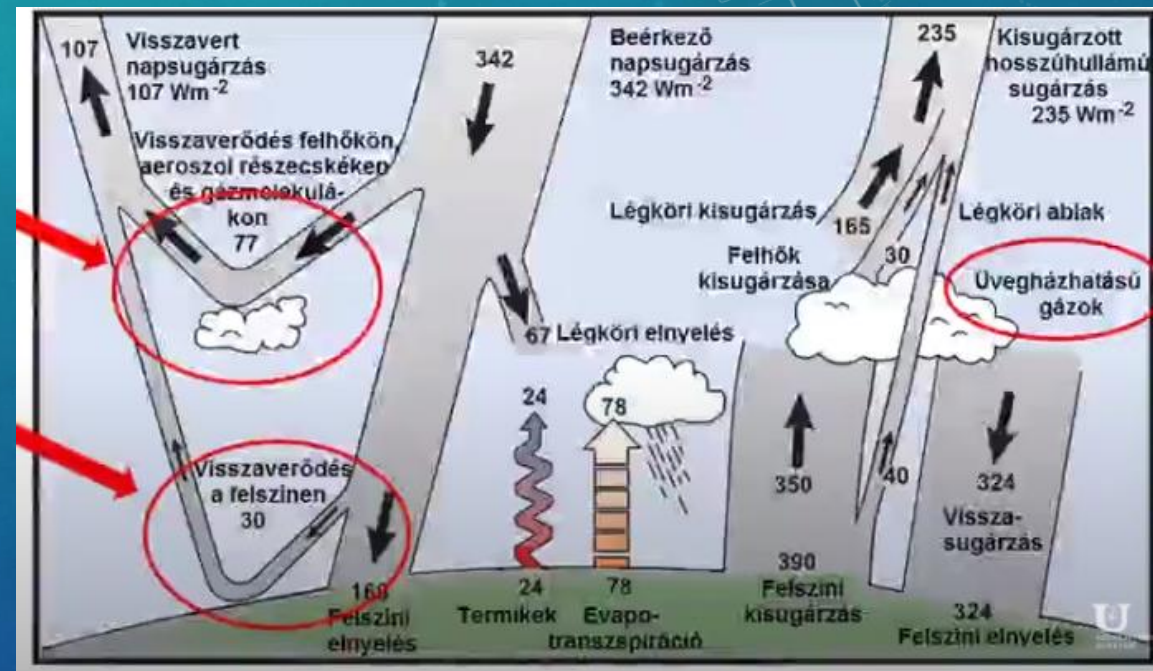
Az óceánok elsavasodnak.

Élőhelyek pusztulása/eltolódása

Légkörnek kiegyensúlyozott mérlege volt

A föld egyetlen erőforrása a Nap.
A Nap felől rövidhullámú sugárzás érkezik a Föld fele. Ennek egy része útközben elvész (visszaverődik pl. felhőkről). A beérkező sugárzás fele az, ami elnyelődik a felszínen. A hosszuhullámú kisugárzás segíti elő bolygónk légkörének felmelegedését. A természetes üvegházhatás visszatartja ennek a kisugárzásnak egy részét. Ez adja a föld hőmérsékletét, ami +15 Celsius fokos átlag hőmérséklet.
Ebbe a komplett rendszerbe nyúlt bele az ember.

Éghajlatváltozás: A légkör energiamérlegében változás következik be.

Felborítottuk ennek a légköri energiamérlegnek a különböző ágait.

-Üvegházhatású gázok jelentős kibocsátása.

Ezek erősítik az energiavisszatartó képességet.

1850. Ipari forradalom kezdetével megugrik a CO₂ kibocsátás.

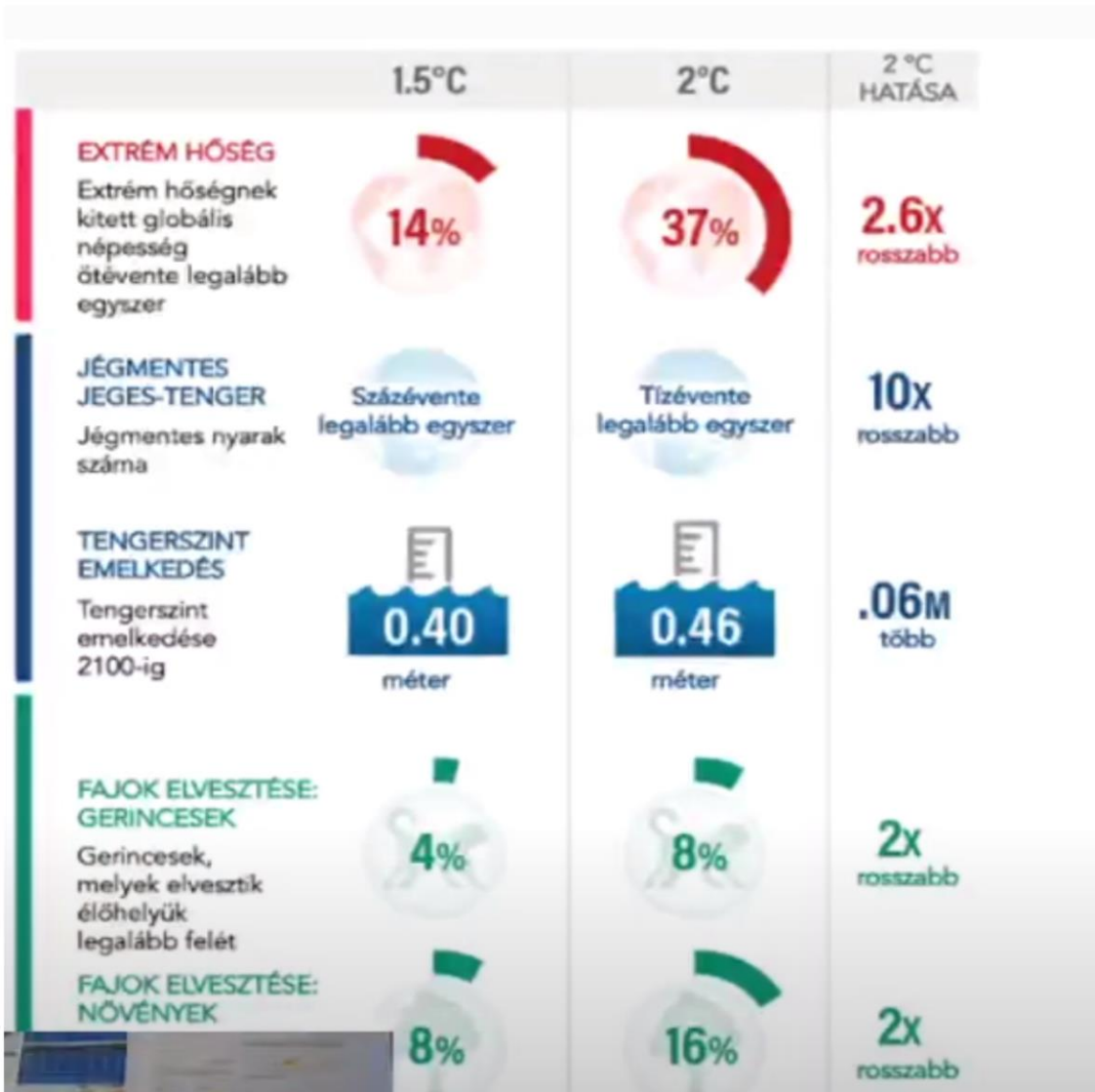
-A talajról visszaverődő sugárzás mértéke is miattunk változott.- olvadó jégtakaró

fehér hófelszín 90-95%-ot ver vissza

az óceán 2-3%-ot ver vissza

1,5 és 2 Celsius fokos változások hatásai:

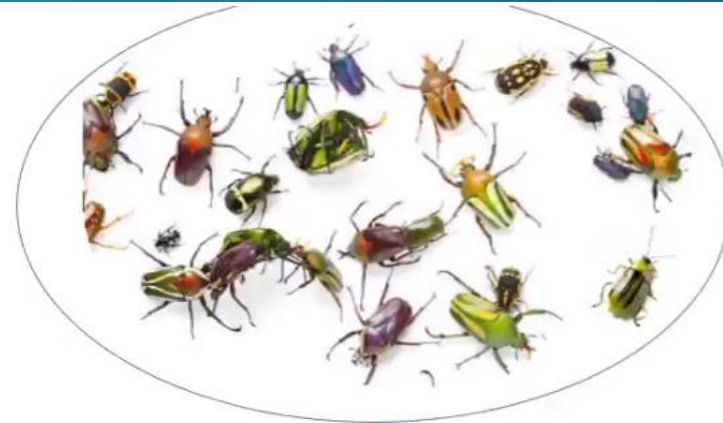

Növények kártevői

A kártevők a klímaváltozáshoz igazodnak.
Az idegen honos fajok elterjedése a XV. század- Amerika felfedezése- óta nőtt. Az ezredfordulón jelentősen megugrott. 19 új faj került hazánkba 7 év alatt.

DEGENHONOS KÁRTEVŐK TIZEDELÉSÉNEK TÖRVÉNYE.

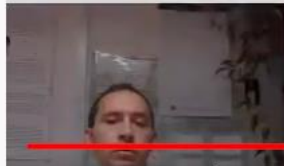
1. bekerült idegenhonos fajok 10%-a honosodik meg
2. A meghonosodott fajok 1 %-a képes robbanásszerű felszaporodásra, invázióra

1.

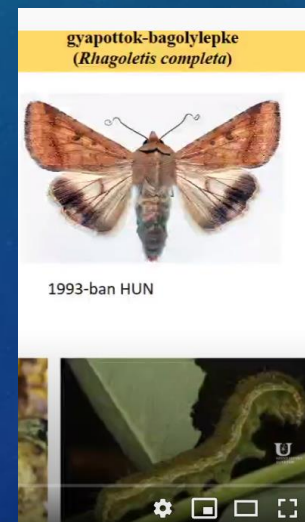
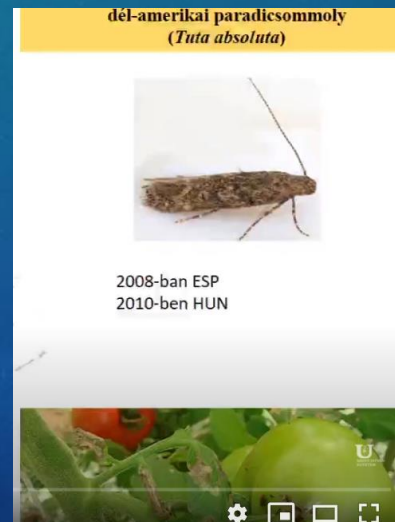
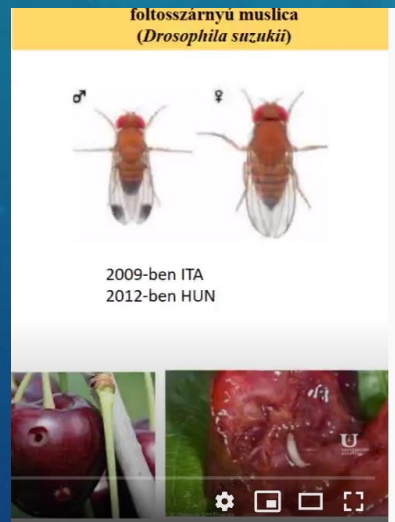

2.

- Nehéz ellenük védekezni
- Nincs természetes ellenségük
- Védekezési technológiák kidolgozatlanok, mivel nem ismerjük őket

Kereskedelem és a globalizáció is felelős a megjelenésükért.

Stressz- ahogy a növények megélik

A stresszfaktorok a globális felmelegedéssel elszaporodtak, megsokszorozódtak.

Stressz faktorok lehetnek :-biológiai: kártevők, vírusok, baktériumok
-környezeti tényezők

A növény helyhez kötött, így kialakította a kémiai védekező arzenálját. pl.:színanyagok, illetve leírok egy konkrét példát, ami nagyfokú intelligenciára utal. Hernyók támadására a növény képes olyan szaganyagot előállítani és kibocsátani, ami odavonzza azt a darázsfajt, ami a hernyók ellensége.

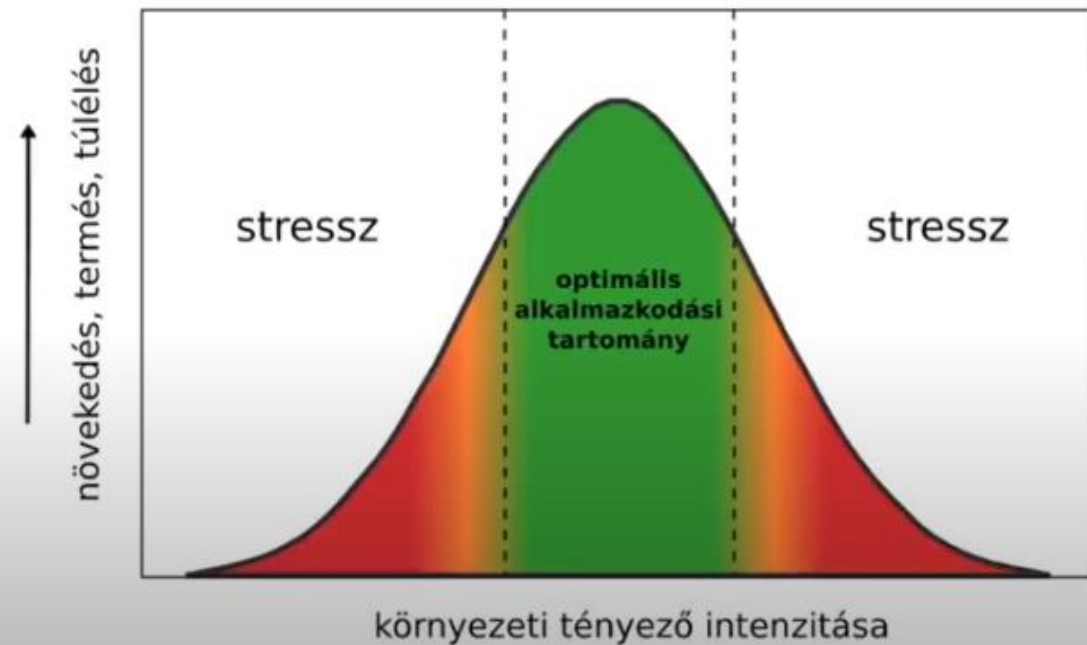

A termesztett növényeknél az optimális időszakot kell megtalálni a termesztésre.

Hogyan tudjuk helyreállítani az egyensúlyt? Vagy elkészíteni a növényeket az egyre súlyosabb környezeti kihívásokra?

Biotechnológiai ipar biostimulátorok kifejlesztésére milliárdokat költ. Ezek természetes alapú koktélok, táplálékkiegészítők, amelyek tompítani tudják ezeknek a stresszeknek a hatásait.

A stressz-tolerancia és a terméseredmény összefüggése

Ebben segít egy új eljárás, ami a fényre épül.(kép-színskála)

Az élő szervezet képest fényt kibocsájtani:

-Biolumineszcencia-pl. szentjánosbogár-egy enzim jelenléte miatt képes fényt kibocsátani

-Biofotonemisszió: Stresszreakció következtében izgalmi állapotú molekulák keletkeznek. Ezek a stabilabb állapotot keresik. A két energiaszint közötti különbséget fotonok formájában kibocsátják.

Ezek a fényjelenségek szabad szemmel nem láthatóak. Ezeket a mintázatokat vizsgálják rendkívül érzékeny kamerákkal és szoftverekkel elemzik.

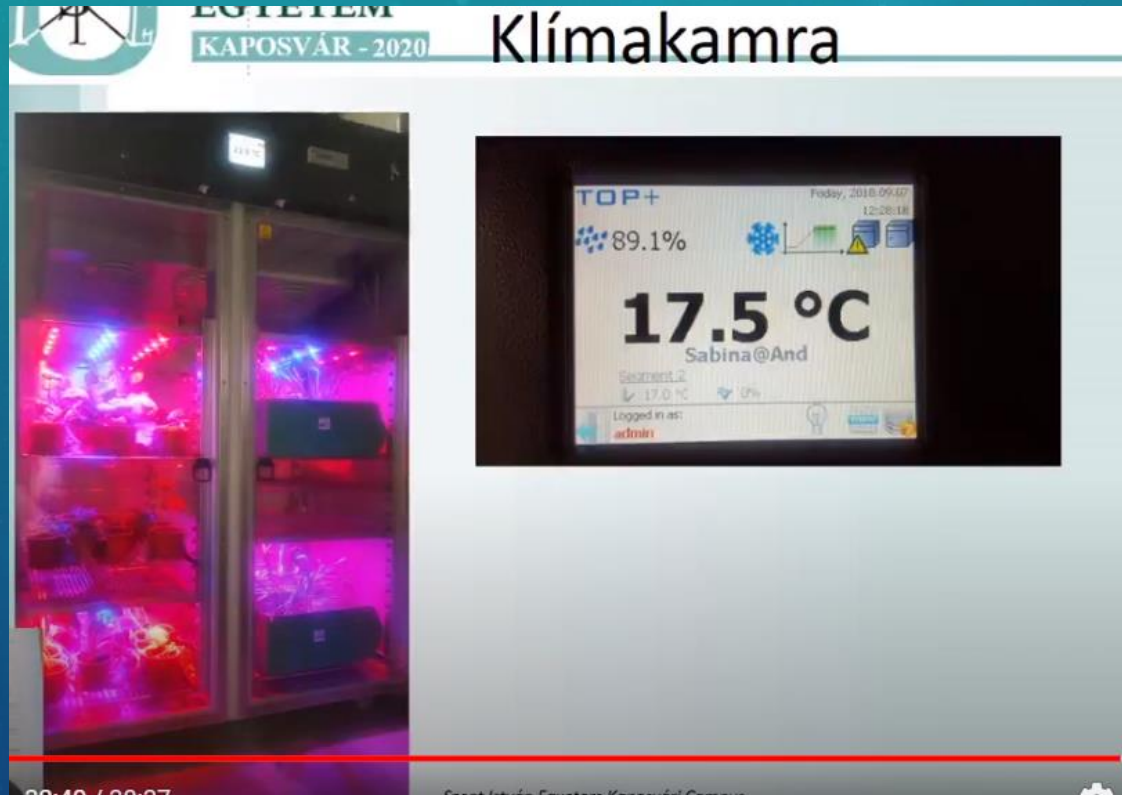

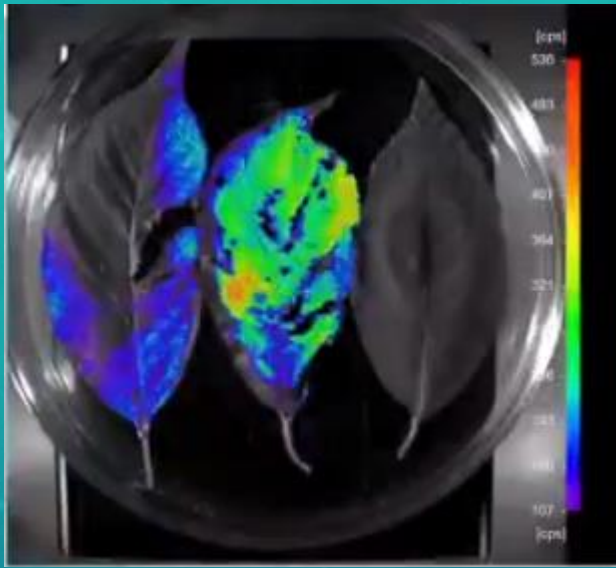
KAPOSVÁR - 2020
**Ultra-érzékeny növényi képanalizáló berendezés
NightShade LB 985, Berthold technologies**

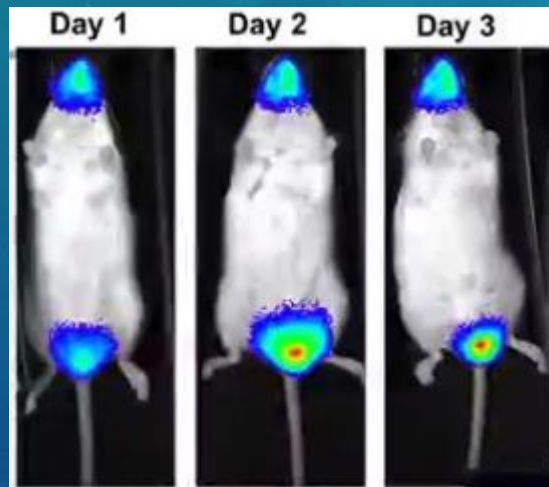
Globális felmelegedés és a klímaváltozás hatásainak vizsgálata:

Meghatározott körülmények között, növényi nevelőkamrákban nevelik a növényeket. Hőmérsékletet, páratartalmat, megvilágítás hosszát, szén-dioxid koncentrációt is változtatni lehet.

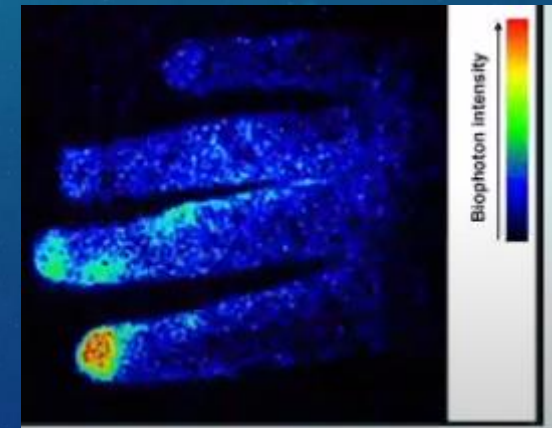

Egészséges levél látható jobb oldalon, a másik kettő különböző stresszállapotokat mutat.

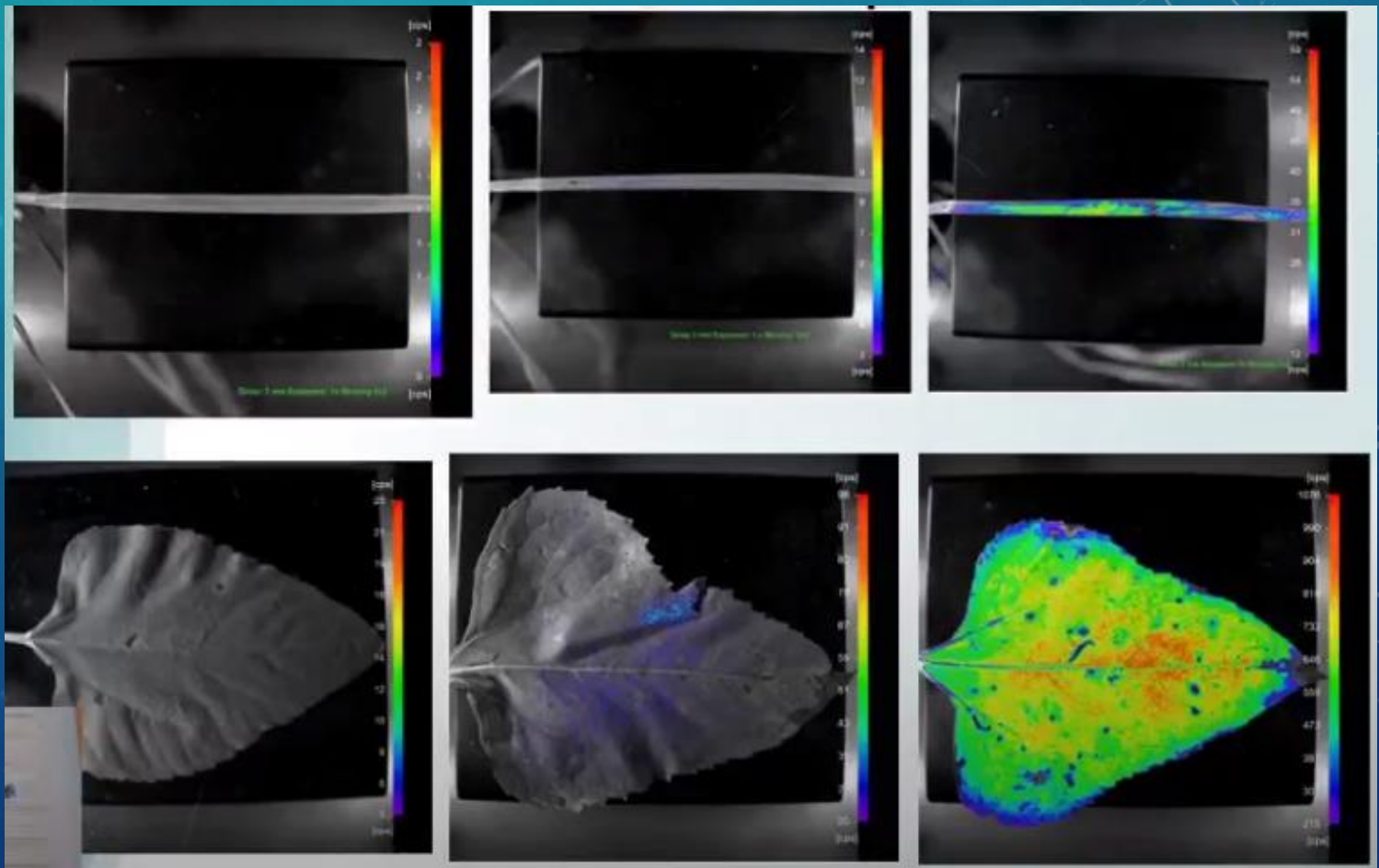
Állatoknál is használható

Emberi kéz, sérülés hatására

A képeken egy búza és egy napraforgó van vizsgálva

- bal oldalon látható növény alap, nyugalmi helyzetben van,
- középen biostimulátorral kezelt növény van ami stressznek van kitéve,
- jobb oldalon pedig egy ugyanolyan stressznek kitétt növény biostimulátoros kezelés nélkül.

KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!

Szent István Egyetem Kaposvári Campus
Agrár- és Környezettudományi Kar
Növénytudományi Intézet

Előadók: Dr. Somfalvi-Tóth Katalin (kutató, meteorológus)
Prof. Dr. Keszthelyi Sándor (egyetemi tanár, entomológus)
Dr. Pónya Zsolt (kutató, biológus)
